

ԺԵ. դարուն այս փոքր սրբավայրը հացագործի խանութի վերածուած է (J. Poloner): Յետոյ յիշատակը կորսուած ըլլալով՝ ԺԶ. դարուն վերջը, Ս. Պետրոսի բանար Ս. Գերեզմանին մօտեցուած Մուրիստանի աւերակներուն մէջ ենթադրուած է (P. P. V. A. էջ 492):

8. Հայոց Ս. Հրեշտակապետի վանքը. — Հայոց Ս. Հրեշտակապետի վանքը կը գտնուի Հայոց թաղին մէջ, Ս. Յակոբայ վանքին արեւելքը պարիսպին մօտ՝ և ոչ հեռու Ս. Փրկչի վանքէն: Այս վանքը կամ եկեղեցին շինուած է ըստ աւանդութեան, Աննա քահանայապետին տան աեղւոյն վրայ: Կալանաւորուած մեր Փըրկիչը Յիսուս Աղբիւսաց դուռէն բերուեցաւ նախ Աննայի քով «Եւ ամին զնա նախ առ Աննա, որ էր աներ Կայիափայի, որ քահանայապետն էր տարւոյն այնորիկ» (Յովհ. ԺԼ. 13) «. . . մի ոմն ի սպասուորացն որ անդ կայր, ած ապտակ Յիսուսի եւ ասէ. այդպէ՞ս պատասխանի տաս քահանայապետիդ: Եւ Յիսուս ասէ ցնա. եթէ չար ինչ խօսեցայ, վկայեա՛ վասն չարին, իսկ եթէ բարի, ընդէ՞ր հարկանես զիս: Եւ առաքեաց զնա Աննա կապեալ առ Կայիափա քահանայապետ» (անդ. էջ 22-24):

Այս վանքին պատմութեան եւ նկարագրութեան համար տեսնել Հ. Վ. Ե. (էջ 105-114): Մենք հոս պիտի թուենք անոր աւանդութիւնները:

ա) Անուանակոչութիւնը. — Տեղացի արաբները այս վանքը կը կոչեն Տէյր եյ Զէյթունիէ (Զիթենիի վանք), անշուշտ պատճառովը այն Զիթենիին որուն կապուեցաւ Յիսուս. բայց բոլոր քրիստոնեաներուն մէջ ա-